

SPRAWOZDANIE

z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2019
sporządzone zgodnie z art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu
rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. 2019.0.1111)

I. Zadania własne gminy z zakresu wspierania rodziny

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny

W dniu 17.10.2018r. Rada Gminy Oświęcim uchwałą nr LIII/571/18 uchwaliła „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oświęcim na lata 2019 - 2021”. Odbiorcami w/w programu były rodziny z dziećmi z terenu Gminy Oświęcim, głównie dysfunkcyjne i niewydolne wychowawczo. Działania profilaktyczne programu były kierowane do całej społeczności Gminy Oświęcim. Koordynatorem programu jest Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.

Działania asystenta rodziny

W roku 2019r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oświęcimiu asystenci rodziny zatrudnieni byli w wymiarze 2,0 etatu.

W 2019 roku asystenci pracowali w 22 rodzinach, obejmujących 72 osoby, w tym 37 dzieci. Na dzień 31 grudnia 2019 roku usługami asystenta rodziny było objętych 15 środowisk.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wg sołectw w 2019

L.p.	Sołectwo	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
1.	Babice	2	5
2.	Broszkowice	3	2
3.	Brzezinka	4	8
4.	Grojec, Łazy	6	10
5.	Poręba Wielka	2	2
6.	Rajsko	2	3
7.	Włosienica	2	5
8.	Zaborze	1	2
	RAZEM	22	37

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu

W ramach wykonywanych obowiązków, asystenci współpracowali między innymi z instytucjami takimi jak:

- placówki oświatowe: szkoły, przedszkola, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Oświęcimiu,
- służba zdrowia (Poradnia Zdrowia Psychicznego w Oświęcimiu, Oddział Psychiatryczny w Powiatowym Szpitalu w Oświęcimiu),
- Zespół Kurateli Sądowej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu,
- Centrum Psychoterapii „Sobrietas” w Oświęcimiu, Poradnia Odwykowa ZZOZ w Oświęcimiu
- nieodpłatna pomoc prawna Kancelaria Actio i darmowe porady prawne w Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Oświęcimiu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy Oświęcim.

Tabela 2. Problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny:

Lp.	Kryterium dyspanseryjne	Ilość rodzin, w których występował dany problem
1.	bezzradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	22
2.	uzależnienie od alkoholu	12
3.	niepełnosprawność	8
4.	rodzina niepełna	7
5.	ubóstwo	6
6.	długotrwała choroba	5
7.	bezrobocie	5
8.	wielodzietność	4
9.	choroba psychiczna	4
10.	przemoc w rodzinie	3

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu

Należy dodać, iż w rodzinach objętych usługą asystenta rodziny występowały również inne dodatkowe problemy, które w istotny sposób wpływały na funkcjonowanie rodzin.

Tabela 3. Dodatkowe problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny

L.p.	Kryterium	Ilość rodzin, w których występował dany problem
1.	ograniczona władza rodzicielska nad dziećmi	11
2.	znaczny konflikt między małżonkami lub członkami rodziny	8
3.	problemy finansowe, znaczne zadłużenia	7
4.	zaburzenia w funkcjonowaniu dziecka	3
5.	nakaz sądu odnośnie objęcia usługą asystenta rodziny	2
6.	podejrzenie uzależnienia od alkoholu	2

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu

W ramach współpracy z rodziną, asystenci podejmowali m.in. działania:

- 1) motywowanie do systematycznego sprzątanía mieszkania i utrzymywania porządku,
- 2) trening higieniczny – kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie i higienę
- 3) monitorowanie sytuacji szkolnej dzieci rodzin objętych asystenturą poprzez stały kontakt z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wspólne odrabianie zadań domowych z dziećmi oraz pomoc w trudnościach szkolnych,
- 4) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (sporządzanie CV klientów, przekazywanie aktualnych ofert pracy, mobilizowanie do kontaktów z pracodawcami),
- 5) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (m.in. wsparcie w pisaniu pozwu o ustanowienie alimentów, wniosku o rozwód, podwyższenie alimentów, czy prawne uregulowanie kontaktów z dziećmi),
- 6) łagodzenie konfliktów wewnątrzrodzinnych,
- 7) udzielanie wsparcia emocjonalnego klientom w trudnych sytuacjach życiowych,
- 8) pomoc w znalezieniu rozwiązań kompromisowych sytuacji problemowych,
- 9) kształtowanie u członków rodziny pozytywnej samooceny oraz wiary we własne możliwości i poczucia sprawstwa,

- 10) pomoc w poszukiwaniu mieszkania,
- 11) wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez edukację w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich, stawiania wymagań, granic przy zastosowaniu odpowiedniego systemu kar i nagród,
- 12) zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego i rozwijanie zainteresowań dzieci (gry planszowe, zabawy z wykorzystaniem artykułów plastycznych),
- 13) trening komunikacji interpersonalnej,
- 14) trening budżetowy,
- 15) poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym,
- 16) wypracowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania w rodzinie,
- 17) pomoc w ustaleniu podziału obowiązków domowych i planu dnia,
- 18) mobilizowanie do utrzymywania abstynencji,
- 19) motywowanie do systematycznego leczenia psychiatrycznego (stosowanie się do zaleceń lekarzy, pozostawanie w stałym kontakcie z lekarzem prowadzącym),
- 20) odpowiadanie na bieżące problemy rodziny,
- 21) pozostawanie w stałym kontakcie z prowadzącym rodzinę pracownikiem socjalnym i kuratorem rodzinnym w celu bieżących konsultacji, wymiany informacji oraz planowania dalszej współpracy i inne.

W ramach integracji rodzin, wskazania możliwości spędzania razem wolnego czasu, tzw. „wyjścia z domu”, w dniu 28.09.2019r. miała miejsce wycieczka do ZOO do Chorzowa i do Salonu VR w Katowicach dla rodzin z dziećmi objętych usługą asystenta rodziny. Uczestniczyło w niej także pięcioro wychowanków Domu Dziecka w Oświęcimiu. W imprezie wzięło udział 37 osób, w tym 25-cioro dzieci. Dzieci miały możliwość kształtowania nawyku kulturalnego zachowania się miejscach publicznych. Na koniec wyjazdu uczestnicy spożyli posiłek w pizzerii „Milenium” w Katowicach.

Koszty zorganizowania wycieczki wyniosły 2.476,60 zł.

Asystenci rodziny uczestniczyli w roku 2019 w szkoleniach:

- Udział w Forum Asystentów Rodziny z terenu powiatu oświęcimskiego (Grojec - 24.04.2019, Osiek – 1.10.2019r.). Spotkania w ramach Forum asystentów rodziny z terenu powiatu oświęcimskiego miały miejsce 2 razy w roku i miały charakter wymiany doświadczeń, koleżeńskej superwizji, omawiania bieżących spraw związanych z asystenturą - 3 osoby (udział asystentów rodziny i pracownika socjalnego)
- Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – Kraków, 15.04.2019r.,
- Zadania sądów, kuratorów sądowych oraz jednostek organizacyjnych systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w świetle Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, Kraków, 25.09.2019r.,
- Praca z dzieckiem z rodziny uwikłanej w przemoc - aspekty prawne wraz z profilaktyką wypalenia zawodowego, Kraków, 7.10.2019, 21.10.2019r.,
- Praca z rodziną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej. Działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanka do rodziny biologicznej. Kraków 7.11.2019r.,
- Warsztat pracy kompletnego asystenta rodziny w świetle nadużyć seksualnych wobec dzieci, Kraków 12.11.2019r.,
- Komunikacja z pacjentem doświadczającym kryzysu psychicznego oraz jego rodziną – z perspektywy pracy socjalnej, Grojec 17.12.2019r.,
- Przeciwdziałania przemocy w rodzinie - wybrane aspekty prawne z uwzględnieniem zagadnień wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych, Grojec 20.12.2019r.,
- Superwizja w siedzibie Ośrodka prowadzona przez specjalistę - psychologa: 6 spotkań po 4h: łącznie 24 h superwizji.

W roku 2019 koszty realizacji usługi asystenta rodziny wyniosły łącznie 117.292,70 zł, w tym:

- środki własne 85.408,63 zł ,

- środki z dotacji z budżetu państwa do zadań własnych 31.884,07 zł.

Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych,

W roku 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansował pobyt siódemki dzieci w rodzinach zastępczych:

2) dziecko umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej dnia 09.11.2015r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dziecka wyniosły za okres od 01.01.2019r.- 31.12.2019r.: 4.414,00zł,

3) dwoje dzieci umieszczonych w spokrewnionej rodzinie zastępczej dnia 10.11.2015r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dzieci wyniosły za okres od 01.01.2019r.- 31.12.2019r.: 8.828,00zł,

4) dziecko umieszczone w niezawodowej rodzinie zastępczej dnia 15.04.2016r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dziecka wyniosły za okres od 01.01.2019r.- 08.01.2019r.: 135,74 zł,

5) dwoje dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej dnia 05.03.2018r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dzieci wyniosły za okres od 01.01.2018r. - 31.12.2018r.- 24.463,77 zł,

6) dziecko umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej dnia 21.05.2018r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie dziecka wyniosły za okres od 21.05.2019r.- 31.12.2019r. – 1990,08 zł.

Łączna kwota obciążeń za rok 2019: 39.831,59 zł

Współfinansowanie pobytu dzieci w domach dziecka tj. placówkach opiekuńczo-wychowawczych

- 1) dziecko umieszczone w Domu Dziecka w Oświęcimiu ul. Krasickiego 14 dnia 23.11.2015r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dziecka wyniosły za okres od 01.01.2019r.-31.12.2019r.: 26.461,71 zł,
- 2) dziecko umieszczone w Domu Dziecka w Oświęcimiu ul. Krasickiego 14 dnia 30.01.2019r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dziecka wyniosły za okres od 30.01.2019r.-30.11.2019r.: 4.492,08 zł,
- 3) dziecko umieszczone w Domu Dziecka w Oświęcimiu ul. Krasickiego 14 dnia 30.01.2019r. Koszty obciążenia gminy tytułem zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie w/w dziecka wyniosły za okres od 30.01.2019r.-31.12.2019r.: 4.947,62, zł,

Łączna kwota obciążeń za rok 2019: 35.901,41 zł

Placówki wsparcia dziennego

Dzieci z Gminy Oświęcim w ilości 10 korzystają z placówek wsparcia dziennego na terenie Oświęcimia tj. ze świetlicy terapeutycznej i świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonych przez Stowarzyszenie „Szansa”.

Cel główny pobytu dzieci w świetlicy to zapewnienie im opieki, zapobieganie marginalizacji, wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wdrażanie dzieci do zachowań chroniących przez zagrożeniem uzależnieniami, a także wyrównywanie deficytów rozwojowych i nabywanie przez uczestników zajęć umiejętności prospołecznych, w tym nieagresywnej komunikacji i współpracy, jak również pomoc w trudnościach szkolnych.

Powyższe cele były realizowane m.in. poprzez:

- zajęcia socjoterapeutyczne,
- zajęcia dydaktyczno-wychowawcze,
- zajęcia rekreacyjne,
- społeczność korekcyjną,
- terapię indywidualną,
- współpracę z rodzicami: warsztaty „Uzależnienie od telefonu”, „Wzajemny szacunek”
- zajęcia w okresie wakacji i ferii zimowych: wyjście do kina, wyjścia do krytej pływalni, „Ferie na Madagaskarze”, „Ferie w Teleporterze”
- udział w imprezach typu m.in.: Eko –Majówka, Wielka Parada Smoków, Jarmark Bożonarodzeniowy, Natura to nie bzdura, Piknik Organizacji pozarządowych Bulwary nad Sołą.
- udział w konkursach lokalnych i ogólnopolskich.

Dotacja gminy w 2019 r. wyniosła 35.000 zł

Rodziny wspierające

W celu uruchomienia usługi rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na tablicy informacyjnej w siedzibie GOPS oraz na stronie internetowej Ośrodka widnieją informacje o poszukiwaniu rodzin wspierających. Powyższe informacje zawierają zasady współpracy z w/w rodzinami a także zakres możliwości pomocy dla nich. W 2019 roku nie współpracowano z żadną rodziną wspierającą.

Praca z rodziną biologiczną

W celu poprawy funkcjonowania rodzin, z których dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej oraz w celu umożliwienia powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub podjęcia pracy z asystentem rodziny pracownik socjalny terenowy pracuje z rodziną biologiczną dziecka. Powyższe działania polegają na monitorowaniu sytuacji rodziny, wspieraniu rodziców w działaniach mogących się przyczynić do powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Z powyższych działań są sporządzane notatki służbowe. W 2019 roku pracownicy socjalni współpracowali z dwoma rodzinami biologicznymi.

II. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

W celu wzmocnienia rodzin w pełnieniu ról rodzicielskich i społecznych wskazana jest realizacja działań:

1) poradnictwo dla rodzin osób chorych psychicznie, które nie radzą sobie z trudnym problemem występowania choroby psychicznej w rodzinie,

2) poradnictwo dla rodziców dzieci sprawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze,

3) uruchomienie, w uzasadnionych przypadkach, usługi rodzin wspierających,

4) zwiększenie oferty bezpłatnej rehabilitacji dla dzieci niepełnosprawnych,

5) zwiększenie ilości dyżurów terapeuty ds. uzależnień,

5) integracja społeczna rodzin objętych usługą asystenta (zorganizowanie wyjazdu lub imprezy integracyjnej w celu lepszego poznania się rodzin objętych usługą asystenta, integracji środowiska lokalnego itp.).

Grojec, dnia 02.03.2020r.

Sporządziła: Ewa Kinalska